

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/22-03/49
URBROJ: 613-20-22-9
Pazin, 16. studenoga 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Istarski
demokratski sabor
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2021.	16
	Ciljevi i područja revizije	16
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	16
	Metode i postupci revizije	17
	Nalaz za 2021.	18

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Istarskog demokratskog sabora (dalje u tekstu: Stranka) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana na Osnivačkoj skupštini održanoj u veljači 1990. te je upisana u Registar političkih stranaka. Sjedište Stranke je Splitska 3, Pula.

Statutom Stranke iz srpnja 2014. uređeni su: članstvo i unutarnje ustrojstvo te tijela Stranke; prava i obveze članova Stranke; tijela upravljanja (način izbora i opoziva Predsjednika, zamjenika te članova pojedinih tijela Stranke, kao i trajanje mandata); način upravljanja imovinom te druga pitanja od interesa za članstvo i rad. Prema Statutu, članom Stranke može postati svaki punoljetni, poslovno sposoban, državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća Programsku deklaraciju i Statut. Član Stranke ne može biti član druge političke stranke, osim ako posebnom odlukom dopusti Savjet. Registar članova smatra se tajnom. Temeljni organizacijski oblik je podružnica, koja može biti općinska i gradska. Iznimno, prema odredbama Statuta, gradske podružnice mogu biti oblik povezivanja i organiziranja na području više jedinica lokalne samouprave, o čemu odluku donosi Savjet. Također, postoji i zajednica podružnica kao oblik povezivanja i organiziranja na području koje predstavlja društvenu cjelinu. Stranka ima 13 gradskih i 37 općinskih podružnica te devet zajednica podružnica, odnosno ukupno 59 organizacijskih jedinica.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su tijela, i to: Sabor, Savjet, Predsjedništvo, Garantni odbor, Predsjednik te Tajništvo. Mandat članova tijela je četiri godine.

Sabor Stranke čine članovi Savjeta i Garantnog odbora te fiducijari izabrani na skupštinama podružnica. Održava se najmanje jednom u dvije godine, a saziva ga Predsjedništvo. Obvezno se saziva nakon parlamentarnih izbora radi analize izbornih rezultata i izjašnjavanja o povjerenju Predsjedništvu. Sabor donosi Programsku deklaraciju i Statut, bira i razrješava Predsjednika i pet potpredsjednika te potvrđuje izbor članova Predsjedništva i Garantnog odbora.

Savjet je najviše tijelo Stranke između dva saziva Sabora, a čine ga Predsjedništvo, predsjednici podružnica, predsjednici zajednica podružnica te počasni predsjednik Stranke. Donosi opće akte i odluke, imenuje i razrješava Glavnog tajnika i zamjenika Glavnog tajnika te usvaja program rada, financijski plan i završni račun.

Predsjedništvo je izvršno političko tijelo Stranke. Rukovodi i izvršava odluke Sabora i Savjeta, predlaže kandidate za parlamentarne izbore, utvrđuje kandidate za županijske izbore, potvrđuje kandidate za općinske i gradske izbore, imenuje i razrješava tajnike, a čine ga Predsjednik, pet potpredsjednika, Glavni tajnik te članovi Predsjedništva izabrani na skupštinama zajednice podružnica. Također, članovi Predsjedništva su i župan i predsjednik Skupštine Istarske županije (ako su članovi Stranke), predsjednica Kluba žena i predsjednik Kluba mladih.

Garantni odbor je nadzorno tijelo Stranke, a sastoji se od članova koje izabere skupština zajednica podružnica. Garantni odbor nadzire materijalno-financijsko poslovanje te podnosi izvješće Savjetu za svaku kalendarsku godinu, donosi konačne odluke na žalbe unutar Stranke te odlučuje o usklađenosti svih odluka sa Statutom Stranke.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, rukovodi između sjednica Predsjedništva, saziva Predsjedništvo, usklađuje i potiče rad tijela te obavlja i druge poslove za koje ga ovlasti Savjet ili Predsjedništvo. Do 10. rujna 2021. osoba ovlaštena za predstavljanje i zastupanje Stranke bio je Predsjednik Boris Miletić, a od 11. rujna 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2022.) je Dalibor Paus.

Tajništvo je izvršno tijelo koje čine Glavni tajnik, zamjenik Glavnog tajnika i četiri do osam tajnika. Provodi politiku te podnosi prijedlog tijelima o svim pitanjima, upravlja imovinom, donosi unutarnje akte iz područja radnih odnosa, odluku o članarini te obavlja i druge poslove za koje ga ovlaste Savjet ili Predsjedništvo. Glavni tajnik sudjeluje u pripremi i radu tijela Stranke, osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke te je odgovoran za financijsko i pravno poslovanje Stranke.

Izbor čelništva i Predsjedništva Stranke, Garantnog odbora, Savjeta i Tajništva obavlja se tajnim glasovanjem. Članovi kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru i članovi kluba vijećnika predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu biti i nezavisni kandidati. Predsjednik kluba treba biti član Stranke.

U veljači 1998. donesen je Pravilnik o registru članova, kojim se uređuje registar članova Stranke, način vođenja, pravo uvida, kao i druga pitanja u vezi s registrom. U svibnju 2010. donesena je Odluka o unutarnjem redu Tajništva Stranke, kojom se uređuje unutarnje ustrojstvo, način rada, sistematizacija i djelokrug poslova i zadataka Tajništva. Stranka je u studenome 2012. donijela Izborni etički kodeks, a u svibnju 2016. Etički kodeks članova Stranke. U siječnju 2020. donesen je Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu ureda Stranke, kojim se uređuju unutarnji red, način rada i vođenja poslova te uvjeti za obavljanje poslova i koeficijenti složenosti poslova, način donošenja odluka o popunjavanju radnog mjesta te ovlaštenja i odgovornosti zaposlenika ureda Stranke.

Stranka je početkom 2021. imala sedam, a koncem 2021. ima devet zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Odredbama članaka 3. i 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), propisana su načela sustava financijskog poslovanja neprofitnih organizacija, prema kojima se poslovanje neprofitne organizacije treba temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva neprofitne organizacije smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

Računovodstvene poslove za Stranku obavlja računovodstveni servis. Odluke značajne za funkcioniranje Stranke donosi Predsjedništvo Stranke. Za nadzor zakonitosti i ispravnosti materijalno-financijskog poslovanja zadužen je Garantni odbor, koji je u veljači 2022. obavio nadzor materijalno-financijskog poslovanja za 2021. te utvrdio da Stranka vodi financijsko poslovanje i poslovne knjige u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te da financijski izvještaji za 2021. realno i objektivno prikazuju položaj i rezultate poslovanja Stranke.

Pravilnikom o proceduri zaprimanja računa, njihovoj provjeri i provedbi plaćanja (iz 2016.) utvrđene su procedure zaprimanja, kontrole, ovjeravanja i plaćanja računa te osobe odgovorne za provođenje navedenih procedura.

Etičkim kodeksom (iz 2016.) uređena su pitanja koja se odnose na odgovornost, obveze i pravila ponašanja članova Stranke, pravila postupanja tijekom raspravljanja i odlučivanja o odgovornosti i obvezama članova, stegovne mjere i izricanje stegovnih mjera. Članovi Stranke dužni su u okviru svojih nadležnosti osigurati ostvarivanje prava, poštovanje integriteta i dostojanstva članova bez diskriminacije ili povlašćivanja na osnovi dobi, nacionalnosti, etničke ili socijalne pripadnosti, jezičnog i rasnog podrijetla, političkih ili vjerskih uvjerenja, invaliditeta, obrazovanja, socijalnog položaja, spola, bračnog ili obiteljskog statusa, spolne orijentacije ili na bilo kojoj drugoj osnovi. Članovi koji se ne pridržavaju načela Etičkog kodeksa te koji pokušavaju utjecati na drugog člana Stranke u svrhu ostvarenja osobne koristi ili dobiti sebi ili drugim osobama čine povredu Etičkog kodeksa te se protiv njih izriču stegovne mjere. Tijekom 2021. nije bilo kršenja Etičkog kodeksa te stegovno tijelo nije zaprimilo nijedan zahtjev za izricanje stegovnih mjera.

Stranka vanjsku komunikaciju provodi održavanjem javnih skupova i tribina, medijskim aktivnostima (priopćenja, davanje izjava i održavanje tiskovnih konferencija), javnim priopćenjima putem društvenih mreža i mrežnih stranica te održavanjem tradicionalnih manifestacija. Dokumenti i informacije o političkom djelovanju Stranke objavljeni su na mrežnim stranicama Stranke. Za unutarnju komunikaciju koristi mobilne aplikacije i e-poštu.

Planiranje

Program rada i Financijski plan Stranke za 2021. doneseni su i usvojeni na sjednici Savjeta u prosincu 2020., a njihove izmjene u prosincu 2021.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 5.519.750,00 kn, rashodi u iznosu od 5.383.790,00 kn te višak prihoda u iznosu od 135.960,00 kn. Izmjenama Financijskog plana planirani su prihodi u iznosu od 4.500.000,00 kn, što je 1.019.750,00 kn ili 18,5 % manje, a rashodi u iznosu od 6.590.000,00 kn, što je 1.206.210,00 kn ili 22,4 % više u odnosu na Financijski plan. Također, planirano je i korištenje dijela viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 2.090.000,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 2.722.000,00 kn i državnog proračuna u iznosu od 1.236.000,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 497.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 26.550,00 kn, druge prihode u iznosu od 18.142,00 kn te prihode od financijske imovine u iznosu od 308,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 5.246.350,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 1.220.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 53.650,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 39.000,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 5.000,00 kn te druge rashode u iznosu od 1.000,00 kn. Također, planirana je i nabava računalne opreme u iznosu od 25.000,00 kn.

Financijskim planom i Izmjenama Financijskog plana obuhvaćene su sve vrste prihoda i rashoda prema računima iz računskog plana neprofitnih organizacija, a sastoji se od plana prihoda i rashoda, obrazloženja Financijskog plana po skupinama prihoda i rashoda te po programima, aktivnostima i projektima koji se planiraju provoditi. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata sadrži poveznicu s Programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Programom rada za 2021. i njegovim izmjenama planirani su ciljevi Stranke, aktivnosti potrebne za ostvarenje planiranih ciljeva te financijska sredstva za provođenje planiranih aktivnosti. Za izvršenje aktivnosti predviđenih Izmjenama Programa rada za 2021. planirana su sredstva u iznosu od 6.590.000,00 kn (sastoje se od planiranih rashoda u iznosu od 6.565.000,00 kn i planiranih ulaganja u dugotrajnu imovinu u iznosu od 25.000,00 kn). Odnose se na sredstva potrebna za aktivnosti vezane za provođenje lokalnih izbora u iznosu od 3.095.500,00 kn, redovno poslovanje Stranke u iznosu od 2.888.000,00 kn, organiziranje događanja (obilježavanje godišnjice rada Stranke, sjednica Sabora Stranke, obilježavanje Međunarodnog dana žena) u iznosu od 455.000,00 kn, unaprijeđenje odnosa Stranke s javnošću (informiranje putem mrežnih stranica, organiziranje konferencija za medije, ispitivanje javnog mijenja, organiziranje i pripremanje medijskih istupa predstavnika Stranke) u iznosu od 75.000,00 kn, međunarodne aktivnosti Stranke (sudjelovanje u radu međunarodnih organizacija, suradnja s inozemnim zakladama i drugim organizacijama, aktivnosti ureda zastupnika u Europskom parlamentu, suradnja s inozemnim političkim strankama) u iznosu od 70.000,00 kn te redovne aktivnosti Kluba mladih i Kluba žena u iznosu od 6.500,00 kn.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne 29/19 i 98/19) te propisima koji određuju računovodstveno poslovanje neprofitnih organizacija.

Za 2021. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji za 2021., Program rada i Financijski plan za 2021., Izmjene Programa rada i Financijskog plana za 2021. te Izvješće o primljenim donacijama tijekom godine dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 4.437.777,00 kn, što je 286.220,00 kn ili 6,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 62.223,00 kn ili 1,4 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	1.557.606,00	1.235.663,00	79,3
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2.212.123,00	2.673.254,00	120,8
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	343.756,00	483.555,00	140,7
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	1.000,00	27.050,00	2 705,0
5.	Drugi prihodi	37.072,00	18.255,00	49,2
	Ukupni prihodi	4.151.557,00	4.437.777,00	106,9

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 2.673.254,00 kn ili 60,2 % te prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 1.235.663,00 kn ili 27,8 %. Svi drugi prihodi iznose 528.860,00 kn i čine 12,0 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, značajnije odstupanje odnosi se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su veći za 461.131,00 kn ili 20,8 %, prihode od članarina i članskih doprinosa koji su veći za 139.799,00 kn ili 40,7 % te prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) koji su veći za 26.050,00 kn ili 2 605,0 %. Na povećanje prihoda u odnosu na prethodnu godinu, najvećim djelom utjecalo je održavanje redovnih izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika u svibnju 2021. (dalje u tekstu: lokalni izbori).

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 1.235.663,00 kn, a odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, kojom je propisano da pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici. U siječnju, srpnju i rujnu 2021. Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora donio je odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 6/21, 78/21 i 107/21), prema kojima je dio sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika u 2021. osiguran u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2021. U skladu s navedenim odlukama, Stranci su raspoređena sredstva za tri zastupnička mjesta u Hrvatskom saboru u iznosu od 1.235.663,00 kn. Sredstva su doznačena na središnji račun Stranke.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 2.673.254,00 kn. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 1.839.337,00 kn i prihode od naknade troškova izborne promidžbe za lokalne izbore u iznosu od 833.917,00 kn.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 1.839.337,00 kn ostvareni su za redovito godišnje financiranje Stranke na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, propisano je da pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, a sredstva se raspoređuju razmjerno broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17). Visina sredstava za redovito financiranje političkih stranaka utvrđena je odlukama predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stranka je na lokalnim izborima održanim u svibnju 2017. osvojila 274 mjesta u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Nakon održanih lokalnih izbora u svibnju 2021. Stranka ima 212 mjesta u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za lokalne izbore u iznosu od 833.917,00 kn ostvareni su u skladu s odredbom članka 42., stavka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, kojom je propisano da pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke i liste grupe birača koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela te kandidati koji na izborima za općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba i njihove zamjenike te zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika i župana koji se biraju iz reda nacionalnih manjina, dobiju najmanje 10,0 % važećih glasova birača od ukupnog broja birača koji su izašli na izbore. Sredstva se raspoređuju političkim strankama i listama grupe birača razmjerno broju članova predstavničkog tijela koje je pojedina politička stranka dobila, odnosno razmjerno dobivenim glasovima. Visina naknade troškova izborne promidžbe utvrđena je odlukama Vlade Republike Hrvatske iz travnja 2021. (Narodne novine 41/21). Naknade troškova izborne promidžbe doznačene su na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe Stranke, na posebne račune nositelja međustranačkih ugovora (Socijaldemokratska partija Hrvatske i Hrvatska stranka umirovljenika) i posebne račune kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike i župana i njihovih zamjenika te je pripadajući dio naknade raspoređen političkim strankama – koalicijskim partnerima u skladu sa završnim obračunima.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 483.555,00 kn. Odnose se na prihode od dodatne članarine u iznosu od 317.294,00 kn, dopunske članarine u iznosu od 112.571,00 kn i osnovne članarine u iznosu od 53.690,00 kn. Navedeni prihodi ostvareni su u skladu s odredbama Statuta Stranke, a način prikupljanja i raspodjela članarina propisani su Odlukom o članarini, koju je donijelo Tajništvo Stranke (primjenjuje se od siječnja 2018.). Spomenutom Odlukom, između ostalog, propisana je vrsta i visina članarina, obveznici plaćanja i oslobođenje plaćanja članarina te način i raspodjela sredstava prikupljenih od članarina.

Članarina se sastoji od osnovnog, dodatnog i dopunskog dijela. Osnovni dio članarine obvezni su plaćati svi članovi, osim učenika, studenata, nezaposlenih i umirovljenika, a iznosi 100,00 kn godišnje. Dodatni dio članarine obvezni su plaćati članovi koji u radnom odnosu obavljaju javne dužnosti, i to u mjesečnim iznosima od 200,00 kn do 1.500,00 kn ovisno o funkciji koju obnašaju. Nadalje, dopunski dio članarine plaćaju članovi koji ostvaruju naknadu koja proizlazi iz mandata Stranke (vijećnici u županijskim skupštinama, u gradskim i općinskim vijećima te članovi nadzornih odbora i upravnih vijeća javnih poduzeća, ustanova, trgovačkih društava, agencija, fondova i drugih organizacija). Članarine se uplaćuju na središnji račun Stranke. Prihodi od članarina pripadaju podružnicama iz koje je članarina uplaćena, a koriste se za financiranje izborne promidžbe za lokalne izbore i aktivnosti podružnica. Ustrojena je analitička evidencija obveznika plaćanja osnovne, dopunske i dodatne članarine prema Odluci o članarini.

Obveza i način vođenja evidencija o primljenim članarinama i izdavanju potvrda propisani su Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19). Za primljene članarine vođene su propisane evidencije i izdavane potvrde.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 27.050,00 kn, a odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 25.550,00 kn te na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje redovne političke aktivnosti u iznosu od 1.500,00 kn.

Prihodi su ostvareni na temelju odredbe članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojoj su dobrovoljni prilozi (donacije), povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci za njihov politički rad, odnosno za financiranje izborne promidžbe ili referendumske aktivnosti. Stranka vodi evidencije i izdaje potvrde o primitku donacija u skladu s Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni su od 19 fizičkih osoba u iznosu od 22.050,00 kn (od čega u novcu u iznosu od 21.520,00 kn i uslugama u iznosu od 530,00 kn) i jedne pravne osobe u novcu u iznosu od 5.000,00 kn. Iznosi primljenih pojedinačnih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih i pravnih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Nadalje, fizičke i pravne osobe koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), u skladu s odredbama članka 18. navedenog Zakona, dostavile su izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima. Za dobrovoljne priloge (donacije) zaključeni su ugovori. Uplatiteljima (davateljima) dobrovoljnih priloga (donacija) izdavane su potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija). Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, Stranka je dostavila Izvješće o donacijama za potporu svog redovitog političkog djelovanja te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe, a Državno izbornom povjerenstvo objavilo ih je na svojim mrežnim stranicama.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 18.255,00 kn odnose se na prihode od političkih stranaka – koalicijskih partnera u iznosu od 18.151,00 kn te kamate na depozite po viđenju i pozitivne tečajne razlike u iznosu od 104,00 kn. Prihodi od političkih stranaka – koalicijskih partnera odnose se na prihode ostvarene na temelju Sporazuma o zajedničkom nastupu na izborima za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske, iz 2019., koji je Stranka (kao nositelj koalicijskog sporazuma) potpisala sa šest političkih stranaka u iznosu od 12.681,00 kn i prihode od političke stranke – koalicijskog partnera na temelju zaključenih ugovora o plaćanju troškova zajedničke izborne promidžbe na lokalnim izborima u 2013. i 2017. u iznosu od 5.470,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 6.074.625,00 kn, što je 2.513.722,00 kn ili 70,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 515.375,00 kn ili 7,8 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	u kn
				Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	757.478,00	1.199.962,00	158,4
2.	Materijalni rashodi	2.733.566,00	4.787.274,00	175,1
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	857.001,00	2.860.127,00	333,7
2.2.	Drugi materijalni rashodi	1.876.565,00	1.927.147,00	102,7
3.	Rashodi amortizacije	40.010,00	38.207,00	95,5
4.	Financijski rashodi	22.849,00	49.182,00	215,2
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	7.000,00	0,00	-
	Ukupni rashodi	3.560.903,00	6.074.625,00	170,6
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	4.151.557,00	4.437.777,00	106,9
	Višak prihoda	590.654,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	1.636.848,00	-

Najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 4.787.274,00 kn ili 78,8 %. Svi drugi rashodi (za zaposlene, rashodi amortizacije i financijski rashodi) iznose 1.287.351,00 kn ili 21,2 % ukupnih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, više su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje za 2.003.126,00 kn ili 233,7 % jer su u svibnju 2021. održani lokalni izbori; rashodi za zaposlene za 442.484,00 kn ili 58,4 % jer su u Stranci tijekom 2021. zaposlena tri nova zaposlenika (od toga jedan do konca listopada 2021.) te financijski rashodi za 26.333,00 kn ili 115,2 % zbog plaćenih kamata po kratkoročnom kreditu.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene u iznosu od 1.199.962,00 kn odnose se na rashode za plaće u iznosu od 999.345,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 164.892,00 kn te druge rashode za zaposlene (nagrade za radne rezultate, jubilarne nagrade, božićnice, naknade za podmirivanje troškova prehrane) u iznosu od 35.725,00 kn.

Plaće su obračunane u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Ureda Stranke, Pravilnika o radu, Odluke o vrednovanju radnih mjesta djelatnika u uredu Stranke, Pravilnika o stimulaciji i nagrađivanju rada djelatnika i drugim propisima koji uređuju način obračuna i isplate plaća i drugih naknada zaposlenima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni u iznosu od 2.860.127,00 kn odnose se na rashode za izbornu promidžbu kandidata za izbor općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika u iznosu od 1.618.726,00 kn, izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 1.226.290,00 kn te redovnu promidžbu u iznosu od 15.111,00 kn. Rashodi za izbornu promidžbu kandidata za izbor općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika odnose se na sredstva uplaćena na posebne račune kandidata te sredstva uplaćena koalicijskim partnerima na temelju završnih obračuna. Rashodi za izbornu promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni u iznosu od 1.226.290,00 kn odnose se na usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 282.970,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 225.886,00 kn, uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu od 214.581,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 108.844,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 41.002,00 kn, naknade za obavljanje aktivnosti u iznosu od 18.205,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 13.724,00 kn i ostale usluge (grafičke i tiskarske te usluge fotografiranja, snimanja i plakatiranja) u iznosu od 321.078,00 kn.

Stranka je na lokalnim izborima u 28 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izašla samostalno. U travnju 2021. Stranka je (kao nositelj međustranačkog ugovora) s političkim strankama – koalicijskim partnerima (Istarskom strankom umirovljenika, Zelenim savezom, Socijaldemokratskom partijom Hrvatske, Hrvatskom strankom umirovljenika, Kvarnerskom inicijativom – regionalnom platformom, Hrvatskom narodnom strankom – liberalnim demokratima, Hrvatskom seljačkom strankom, Primorsko goranskim savezom i Unijom Kvarnera) zaključila 18 međustranačkih ugovora o financiranju izborne promidžbe za lokalne izbore koji su održani u svibnju 2021. Ugovorima su, između ostalog, utvrđeni način financiranja izborne promidžbe, raspodjele troškova financiranja izborne promidžbe i naknade troškova izborne promidžbe te da će posebne račune za financiranje izborne promidžbe otvoriti Stranka (kao nositelj međustranačkog ugovora) uz obvezu dostave izvještaja Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Nadalje, utvrđeno je da će sve troškove financiranja izborne promidžbe podmiriti Stranka te u roku od 90 dana od predaje konačnih financijskih izvještaja za financiranje izborne promidžbe obvezno izraditi završni obračun te utvrditi udio svake političke stranke – koalicijskog partnera u ukupnim troškovima izborne promidžbe, i to ovisno o ostvarenom broju mjesta u predstavničkom tijelu pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave; ako pojedina politička stranka – koalicijski partner ne ostvari nijedno mjesto u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, oslobađa se sudjelovanja u troškovima izborne promidžbe; naknada troškova izborne promidžbe rasporedit će se političkim strankama – koalicijskim partnerima u skladu sa završnim obračunima; ako sredstva naknade troškova izborne promidžbe nisu dostatna za pokriće udjela u troškovima, političke stranke – koalicijski partneri obvezni su podmiriti preostale troškove. Po okončanju lokalnih izbora Stranka je sastavila obračune i dostavila ih političkim strankama – koalicijskim partnerima.

Izveštajima o provedenom nadzoru financiranja izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje je izradilo Državno izborno povjerenstvo, utvrđeno je da je Stranka otvorila posebne račune za financiranje izborne promidžbe, dostavila u roku financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe s podacima o ostvarenim primicima za financiranje izborne promidžbe, izvorima financiranja te o troškovima za financiranje izborne promidžbe s propisanim sastavnim dijelovima (izvješće o primljenim donacijama i troškovima izborne promidžbe te izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe) te nije prekoračila ukupni dopušteni iznos troškova izborne promidžbe. Posebni računi za financiranje izborne promidžbe su zatvoreni te su neutrošena sredstva uplaćena na redovan račun Stranke.

Nadalje, Stranka je s političkim strankama – koalicijskim partnerima (Socijaldemokratskom partijom Hrvatske, Hrvatskom strankom umirovljenika, Hrvatskom seljačkom strankom i Primorsko goranskim savezom) zaključila tri međustranačka ugovora o financiranju izborne promidžbe za lokalne izbore održane u svibnju 2021., kojima je, između ostalog, utvrđeno da će posebne račune za financiranje izborne promidžbe otvoriti Socijaldemokratska partija Hrvatske (kao nositelj međustranačkog ugovora). Stranka je s koalicijskim partnerom (Hrvatskom strankom umirovljenika) zaključila međustranački ugovor o financiranju izborne promidžbe za lokalne izbore, kojim je utvrđeno da će poseban račun za financiranje izborne promidžbe otvoriti Hrvatska stranka umirovljenika (kao nositelj međustranačkog ugovora). Međustranačkim ugovorima je, osim navedenog, utvrđen način financiranja izborne promidžbe, raspodjele troškova financiranja izborne promidžbe i naknade troškova izborne promidžbe te da su nositelji međustranačkih ugovora obvezni dostaviti izvještaje Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Socijaldemokratska partija Hrvatske i Hrvatska stranka umirovljenika – nositelji međustranačkih ugovora su po okončanju lokalnih izbora sastavili završne obračune i dostavili ih Stranci.

Ostvarene rashode izborne promidžbe za lokalne izbore te političkih stranaka – koalicijskih partnera u iznosu od 2.848.757,00 kn (rashodi za izbornu promidžbu 2.845.016,00 kn te usluge platnog prometa 3.741,00 kn) Stranka je evidentirala u poslovnim knjigama, odnosno iskazala u financijskim izvještajima, na pripadajućim računima računskog plana. Na temelju završnih obračuna, koncem 2021. u poslovnim knjigama su evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja od političkih stranaka – koalicijskih partnera u iznosu od 150.442,00 kn te obveze prema koalicijskim partnerima u iznosu od 97.623,00 kn.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.927.147,00 kn. Odnose se na intelektualne i osobne usluge (usluge savjetovanja, izrada vizualnog identiteta, usluge odvjetnika te usluge održavanja mrežnih stranica) u iznosu od 532.528,00 kn, usluge zakupnine i najamnine u iznosu od 475.770,00 kn, ostale usluge (grafičke i tiskarske usluge, usluge čišćenja te čuvanja imovine i osoba) u iznosu od 204.872,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 198.427,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 185.745,00 kn, članarine u iznosu od 61.457,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 56.728,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 53.732,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 38.433,00 kn, računalne usluge u iznosu od 32.415,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 24.711,00 kn, naknade za obavljanje aktivnosti u iznosu od 23.486,00 kn, zdravstvene usluge u iznosu od 11.500,00 kn, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično u iznosu od 11.361,00 kn i ostale nespomenute materijalne rashode (premije osiguranja, administrativni troškovi, cvijeće) u iznosu od 15.982,00 kn.

Zakupnine i najamnine u iznosu od 475.770,00 kn odnose se na zakup poslovnih prostora i najam opreme. Stranka ima u zakupu 12 poslovnih prostora na temelju zaključenih ugovora i dodataka ugovorima.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 38.207,00 kn odnose se na obračunanu amortizaciju za imovinu u uporabi u skladu s propisima.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 49.182,00 kn, od čega se 3.741,00 kn odnosi na troškove financiranja izborne promidžbe. Odnose se na usluge banaka i platnog prometa u iznosu od 40.354,00 kn, kamate za primljeni kredit u iznosu od 7.541,00 kn, negativne tečajne razlike u iznosu od 955,00 kn i zatezne kamate iz poslovnih odnosa u iznosu od 332,00 kn.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2021. iznosi 1.636.848,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 2.606.539,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 969.691,00 kn

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 3.262.668,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	99.712,00	85.045,00	85,3
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	19.158,00	14.125,00	73,7
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	80.554,00	70.920,00	88,0
2.	Financijska imovina	3.965.723,00	3.177.623,00	80,1
2.1.	Novac u banci i blagajni	2.681.129,00	1.272.632,00	47,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	478,00	156.536,00	32 748,1
2.3.	Potraživanja za prihode	1.284.116,00	1.746.962,00	136,0
2.4.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0,00	1.493,00	-
	Ukupno imovina	4.065.435,00	3.262.668,00	80,3
3.	Obveze	1.458.896,00	2.292.977,00	157,2
3.1.	Obveze za rashode	190.985,00	284.303,00	148,9
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	0,00	300.000,00	-
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	1.267.911,00	1.708.674,00	134,8
4.	Vlastiti izvori	2.606.539,00	969.691,00	37,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	4.065.435,00	3.262.668,00	80,3

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2021. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2021. za 802.767,00 kn ili 19,7 %. U odnosu na prethodnu godinu, najveća odstupanja odnose se na smanjenje financijske imovine (sredstva na žiroračunu) za 1.408.497,00 kn ili 52,5 % zbog održanih lokalnih izbora te smanjenje vlastitih izvora za 1.636.848,00 kn ili 62,8 % zbog ostvarenog manjka prihoda koncem 2021. Također, zbog održanih lokalnih izbora značajnije su povećane obveze za 834.081,00 kn ili 57,2 % te druga potraživanja za 156.058,00 kn ili 32 648,1 % u odnosu na prethodnu godinu.

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu od 85.045,00 kn odnosi se na uredski namještaj i opremu u iznosu od 70.920,00 kn te ulaganja u tuđu imovinu radi prava korištenja u iznosu od 14.125,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 3.177.623,00 kn odnosi se na potraživanja za prihode u iznosu od 1.746.962,00 kn, novčana sredstva na računu poslovne banke u iznosu od 1.272.632,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 156.536,00 kn (na temelju zaključenih međustranačkih ugovora o zajedničkom financiranju izborne promidžbe na lokalnim izborima iz 2021. u iznosu od 150.442,00 kn, od zaposlenika u iznosu od 3.280,00 kn i za dane predujmove u iznosu od 2.814,00 kn) te rashode budućih razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu od 1.493,00 kn.

Potraživanja za prihode odnose se na potraživanja od članarina (osnovne, dopunske i dodatne) u iznosu od 1.679.766,00 kn, potraživanja od jedinica lokalne samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 38.287,00 kn i potraživanja na temelju zaključenih međustranačkih ugovora o zajedničkom financiranju izborne promidžbe na lokalnim izborima iz prethodnih godina (2013. i 2017.) u iznosu od 28.909,00 kn.

Ukupna potraživanja na temelju zaključenih međustranačkih ugovora o zajedničkom financiranju izborne promidžbe na lokalnim izborima iznose 179.351,00 kn, a odnose se na potraživanja prema koalicijskim partnerima iz 2021. u iznosu od 150.442,00 kn te iz prethodnih godina (2013. i 2017.) u iznosu od 28.909,00 kn. Potraživanja iz prethodnih godina odnose se na potraživanja prema političkoj stranci – koalicijskom partneru, koja nije redovno podmirivala svoje obveze preuzete ugovorima o zajedničkom financiranju izborne promidžbe na lokalnim izborima. Za naplatu spomenutih potraživanja Stranka je u rujnu 2022. (nakon upućene opomene) predala prijedlog za ovrhu putem ovlaštenog odvjetničkog ureda. Od ukupno iskazanih potraživanja (za prihode poslovanja te druga potraživanja) u iznosu od 1.903.498,00 kn, na 31. prosinca 2021. dospjela potraživanja iznose 1.031.580,00 kn ili 54,2 %. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2022.) naplaćena su potraživanja u iznosu od 80.998,00 kn ili 4,3 % ukupno iskazanih potraživanja.

Obveze u iznosu od 2.292.977,00 kn odnose se na odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu od 1.708.674,00 kn (prihode od članarina u iznosu od 1.679.766,00 kn, troškove zajedničke izborne promidžbe na temelju zaključenih međustranačkih ugovora s političkom strankom – koalicijskim partnerom iz 2013. i 2017. u iznosu od 28.908,00 kn), obveze za kredite i zajmove u iznosu od 300.000,00 kn te obveze za rashode u iznosu od 284.303,00 kn (obveze za zaposlene u iznosu od 102.377,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu od 80.966,00 kn, obveze po zaključenim međustranačkim ugovorima s političkim strankama – koalicijskim partnerima iz 2021. u iznosu od 97.623,00 kn, predujmove za unaprijed plaćene članarine u iznosu od 300,00 kn te naknade troškova zaposlenima u iznosu od 3.037,00 kn). Dospjele obveze na 31. prosinca 2021. iznose 15.024,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2022.) podmirene su obveze u iznosu od 486.679,00 kn.

Za financiranje promidžbenih aktivnosti za održavanje lokalnih izbora, Stranka je u svibnju 2021. s poslovnim bankom zaključila ugovor o kreditu u iznosu od 500.000,00 kn, uz redovnu, fiksnu kamatnu stopu od 2,5 % i promjenjivu godišnju kamatu po dospijeću od 7,75 %. Ugovor je zaključen na temelju prethodne Odluke Tajništva Stranke. Ugovoren je jednokratni rok povrata kredita, a dospijeva sredinom svibnja 2022., uz mjesečni obračun kamata. Stranka je platila i jednokratnu naknadu u visini od 0,25 % od iznosa kredita, odnosno 1.250,00 kn. Kreditor je suglasan da se Stranci odobri prijevremena otplata kredita bez plaćanja naknade za prijevremeni povrat. Za osiguranje naplate kredita poslovnoj banci predana je zadužnica u iznosu od 1.000.000,00 kn i mjenično očitovanje u iznosu od 500.000,00 kn. U 2021. otplaćeno je 200.000,00 kn glavnice te stanje obveza za glavnice koncem godine iznosi 300.000,00 kn. Kamate su plaćene u iznosu od 7.541,00 kn, a kredit je u cijelosti otplaćen u ugovorenom roku.

Vlastiti izvori koncem 2021. iskazani u iznosu od 969.691,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 30. lipnja do 16. studenoga 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
3. Zakon o lokalnim izborima (Narodne novine 144/12, 121/16, 98/19, 42/20, 144/20 i 37/21)
4. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
6. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
7. Statut (srpanj 2014.)

8. Financijski plan za 2021. (prosinac 2020.) te Izmjene Financijskog plana za 2021. (prosinac 2021.)
9. Program rada Stranke za 2021. (prosinac 2020.) te Izmjene Programa rada za 2021. (prosinac 2021.)
10. Pravilnik o proceduri zaprimanja računa, njihovoj provjeri i provedbi plaćanja (lipanj 2016.)
11. Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu ureda Stranke (siječanj 2020.)
12. Pravilnik o radu (prosinac 2013. i siječanj 2020.)
13. Pravilnik o vrednovanju radnih mjesta djelatnika u uredu Stranke (siječanj 2020.)
14. Pravilnik o stimulaciji i nagrađivanju rada djelatnika (siječanj 2020.)
15. Odluka o članarini (prosinac 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđen je propust koji se odnosi na potraživanja.

1. Potraživanja

- 1.1. Ukupno iskazana potraživanja (za prihode i druga potraživanja) koncem 2021. iznose 1.903.498,00 kn. Vrijednosno najznačajnija odnose se na potraživanja od članarina u iznosu od 1.679.766,00 kn ili 88,2 % ukupnih potraživanja, i to na potraživanja od osnovne članarine u iznosu od 1.306.830,00 kn, dopunske članarine u iznosu od 222.236,00 kn te dodatne članarine u iznosu od 150.700,00 kn. U odnosu na početak godine veća su za 618.904,00 kn ili 48,2 %. Dospjela potraživanja od članarina koncem 2021. iznose 1.018.751,00 kn, od čega se na 2021. odnosi 53.900,00 kn, a na prijašnje godine 964.851,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2022.) spomenuta potraživanja naplaćena su u iznosu od 24.350,00 kn. Prema pisanom obrazloženju Stranke, potraživanja od članarina za 2021. u iznosu od 661.015,00 kn nisu dospjela jer su uplatnice poslane obveznicima plaćanja članarine početkom 2022. te dopijevaju na naplatu koncem 2022.

Obveza uplate članarina utvrđena je Statutom, a način prikupljanja i raspodjela propisani su Odlukom o članarini. U skladu s odredbama članka 9. spomenute Odluke, Predsjedništvo podružnica zaduženo je i odgovorno za naplatu i kontrolu naplate članarina od članova svoje podružnice, a Tajništvo Stranke za naplatu i kontrolu naplate članarina od zastupnika u Hrvatskom saboru i u Europskom parlamentu. Analitičku evidenciju članarina vodi Tajništvo Stranke. U pisanom očitovanju Glavnog tajnika Stranke, predsjednici podružnica poduzimali su aktivnosti za naplatu članarina od svojih članova na način da su kandidati na izborima (unutarstranačkim i lokalnim) morali pribaviti potvrdu Tajništva da su podmirili sve obveze s osnova članarina te neposrednom komunikacijom na okupljanjima članova podružnica. Također, navodi da druge mjere naplate nisu poduzimane zbog zauzetosti izbornim aktivnostima koje su predstavljale prioritet podružnica. Iznos nenaplaćenih dospjelih potraživanja od članarina upućuje na potrebu poduzimanja učinkovitijih mjera naplate kako bi se osigurala dostatna sredstva za pravodobno podmirenje preuzetih obveza.

Nadalje, utvrđivanje broja aktivnih članova Stranke odnosno obveznika plaćanja osnovne, dopunske i dodatne članarine uređeno je odredbama članaka 11. i 13. Odluke o članarini, kojima je, između ostalog, utvrđeno da član koji nije ispunio obvezu plaćanja osnovne i dopunske članarine u razdoblju od dvije godine te dodatne članarine u razdoblju od tri mjeseca postaje pasivni član, a reviziju članova obveznika osnovne, dopunske i dodatne članarine obavlja Predsjedništvo podružnica jednom godišnje. Od početka primjene Odluke o članarini (siječanj 2018.) do vremena obavljanja revizije (rujan 2022.) utvrđena revizija članova nije obavljena. Prema pisanom obrazloženju Glavnog tajnika Stranke, tijekom 2021. elektroničkom poštom upućen je dopis predsjednicima podružnica za provedbu revizije članstva te dostavljanje zapisnika o provedenim revizijama. Do konca rujna 2022. predsjednici podružnica nisu dostavili zapisnike o provedenim revizijama.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimanje učinkovitijih mjera za naplatu potraživanja od članarina te u cilju utvrđivanja broja aktivnih članova Stranke preporučuje obaviti reviziju članova obveznika plaćanja osnovne, dopunske i dodatne članarine utvrđenu odredbama Statuta kako bi se utvrdio točan broj obveznika plaćanja članarina.

1.2. Stranka prihvaća Nalaz Državnog ureda za reviziju.